

Prof.dr Slobodan Marinković



- Prof.dr Slobodan Marinković, redovni profesor
- Rođen 15.11.1947. godine u Starom Selu, Velika Plana
- Završen fakultet: Medicinski fakultet u Beogradu
- Magistratura: Medicinski fakultet

Tema: *“Morfološke i topografske karakteristike prednje moždane arterije”*

- Doktorat: Medicinski fakultet

Tema: *“Morfološke, topografske i strukturne karakteristike srednje moždane arterije”*

Biografija

Rođen sam od oca Velimira i majke Dobrinke 15. novembra 1947. godine u Starom Selu u okolini Velike Plane. Ubrzo sam kršten u obližnjoj drvenoj crkvi „Pokajnici.“ Iako su moji roditelji iz Smedereva, gotovo čitavo detinjstvo sam proveo kod rođaka po okolnim selima. Odatle potiče moj vedar duh i ekstrovertna ličnost, kao i umetničke aspiracije, velika ljubav prema prirodi i poštovanje ljudi. I pored siromaštva u kojem smo živeli, detinjstvo mi je ulepšao sukcesivni dolazak na svet dve sestre i dva brata.

U osnovnoj školi, koju sam završio u Smederevu s odličnim uspehom, bavio sam se raznim aktivnostima i usavršavao nemački jezik dopisujući se s jednom vršnjakinjom iz Hanovera. Tada je počelo i moje veliko interesovanje za nauku i umetnost, za ljude i život uopšte. Učestvovao sam u raznim takmičenjima u oblasti prirodnih nauka, a završio sam i nižu muzičku školu na odseku za klavir. Muzičko znanje sam ubrzo preneo na harmoniku i sintisajzer. U periodu detinjstva često sam bio bolestan, što je verovatno uticalo na moje kasnije opredeljenje za

studije medicine.

U toku pohađanja gimnazije u Smederevu, koju sam takođe završio s odličnim uspehom, počeo sam da se bavim umetničkom fotografijom, slikarstvom, streljaštvom, gimnastikom i planinarenjem. Pročitao sam mnoga dela iz klasične književnosti i filozofije, što mi je još više izoštrilo um i proširilo vidike. Učestvovao sam na republičkim takmičenjima iz biologije, hemije i fizike. Za postignute uspehe u oblasti analitičke hemije nagrađen sam diplomom „Mihajlo Petrović – Alas.“

U gimnaziji sam učio latinski, nemački i engleski jezik, što mi je na studijama medicine, koje sam posle položenog prijemnog ispita upisao 1965. godine, omogućilo da, uz domaće publikacije, nesmetano koristim stranu stručnu literaturu. Lingvističko znanje sam dopunio proučavanjem starogrčkog jezika. Ispite na Medicinskom fakultetu u Beogradu spremao sam savesno i detaljno kako bih što više naučio medicinu i postao odličan lekar. Pohađao sam i fakultativnu nastavu iz raznih grana medicine, kao i povremena predavanja eminentnih stranih profesora. Svakog leta sam provodio volonterski po nekoliko nedelja na raznim klinikama. Od treće godine pa do kraja studija radio sam kao demonstrator iz anatomije. Istovremeno, tri godine sam volontirao na Neurohirurškoj klinici, sa željom da što bolje upoznam fiziologiju i patologiju mozga, kao i operativno lečenje.

Nakon završetka studija medicine 1973. godine s prosečnom ocenom 8,58, započeo sam lekarski staž u Medicinskom centru rodnog Smedereva, gde sam najviše radio u Službi za hitne slučajeve. Obnavljajući čitavu medicinu, usput sam usavršavao znanje engleskog jezika. Pohađao sam i kurseve italijanskog jezika kako bih čitao originalne knjige iz umetnosti. Započeo sam i kurs iz ruskog, ali sam odustao zbog nesposobnosti i arogancije predavača. Pokušao sam da naučim i francuski jezik, ali nisam imao dovoljno vremena zbog naučno-

istraživačkog rada.

U februaru 1974. godine primljen sam za asistenta pripravnika na Anatomskom institutu Medicinskog fakulteta. Za nekoliko meseci usavršio sam sve dostupne anatomske tehnike, kao i klasične histološke metode. U jesen iste godine upisao sam poslediplomske studije iz neuronauka na Medicinskom fakultetu. Fasciniran ljudskim mozgom, ubrzo sam upisao i studije neurobiologije na Institutu „Siniša Stanković“ u Beogradu. Magistarski rad pod naslovom „Morfološke i topografske karakteristike prednje moždane arterije“ odbranio sam 1977. godine. Sledeće godine postao sam asistent, a 1982. docent za predmet anatomija na Medicinskom fakultetu.

Odmah po završetku magisterijuma započeo sam postdoktorske studije na Medicinskom fakultetu, u okviru kojih sam usavršio najsavremenije istraživačke metode, uključujući imunohistohemiju i transmisionu elektronsku mikroskopiju. Disertaciju s temom „Morfološke, topografske i strukturne karakteristike srednje moždane arterije“ odbranio sam već 1979. godine, tako da sam bio jedan od najmlađih doktora nauka u istoriji Medicinskog fakulteta u Beogradu. Tri godine kasnije izabran sam za docenta Medicinskog fakulteta.

Istovremeno sam nastavio s štampanjem svojih radova u domaćim naučnim časopisima. Ptvi put sam se usudio 1984. godine da pošaljem jedan članak u međunarodni časopis. Članak je štampan u čuvenom američkom časopisu „Stroke“ koji ima impakt faktor veći od 5. U ovom i sličnim časopisima objavio sam na desetine svojih radova iz oblasti neuronauka. U želji da povežem nauku i umetnost, objavio sam i seriju originalnih radova u časopisima iz neuroanatomije, otologije i radiologije.

Međutim, shvatajući da u Srbiji ne mogu da ostvarim sve svoje ideje, otišao sam najpre na stručno usavršavanje kod Prof. dr Ivica Kostovića u Zavodu za anatomiju u

Zagrebu, gde sam naučio relevantne metode iz neuroanatomije. Potom sam 1983. godine započeo naučnu specijalizaciju iz neurofiziologije na „Panum“ institutu u Kopenhagenu. Na stotinama mozgova pacova i na preparatima nekoliko oposuma, ehidni i primata usavršio sam tehniku kriotomije, kao i metode s neuronskim „trejserima“ i eksperimentalne stereotaksične operacije mozga. Osim tehnološkog znanja, iz Danske sam doneo i kofer s 13 500 stranica fotokopija najsavremenijih naučnih članaka o mozgu.

Po povratku u Srbiju počeo sam da primenjujem neke od naučenih metoda. Sem toga, kompletirao sam svoje znanje u oblasti kliničkih „imidžing“ tehnika, koje sam takođe primenjivao u svom naučnom radu. Uz to, razvio sam sopstvenu metodu akrilatnih mikro-odlivaka arterija mozga, a rezultate ovih istraživanja objavio sam u seriji radova u poznatim svetskim časopisima.

Želeći da upoznam rad američkih naučnika, proveo sam 1988. godine tri meseca na Univerzitetu „Džordžtaun“ u Vašingtonu, gde sam, između ostalog, držao predavanja studentima. Tamo sam se upoznao, osim s bazičnim istraživanjima, i s vrhunskom kliničkom medicinom. Istovremeno, započeo sam saradnju sa profesorom Diterom Šelingerom, direktorom Odeljenja za magnetnu rezonancu, što je krunisano objavljivanjem internacionalne knjige kod čuvenog izdavača „Time“ iz Nemačke. Iste godine (1988.) izabran sam za vanrednog profesora, a 1994. za redovnog profesora anatomije Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Po povratku iz Amerike, dobio sam poziv of profesora Kohoa, vrhunskog japanskog profesora neurologije, da budem predsedavajući sesije o mikrocirkulaciji mozga na Prvom međunarodnom kongresu o moždanom udaru u Kjotu. Posle velikog uspeha moje dve oralne prezentacije na tom kongresu, započela je saradnja sa japanskim naučnicima koja traje do danas. Saradnja je rezultovala brojnim radovima u svetskim

časopisima, kao i mojim izborom za „viziting profesora“ na Šinšu Univerzitetu u Macumotu 1997. godine. Promociju je obavio poznati svetski neurohirurg profesor Šigeaki Kobajaši.

Nakon toga stizali su i drugi pozivi, tako da sam više puta bio gostujući predavač na međunarodnim kongresima i simpozijumima, član organizacionog odbora ili predsedavajući – kao što je navedenom u priloženoj dokumentaciji. Takođe sam bio predavač po pozivu na univerzitetima raznih država, a najviše u Japanu, Americi i Švajcarskoj, za šta sam dobio prigodne diplome. Predavanja po pozivu održao sam i u okviru dva domača kongresa neuroradiologije s međunarodnim učešćem.

Osim naučne i umetničke aktivnosti decenijama se bavim i pedagoškim radom. Redovno održavam predavanja, seminare i vežbe studentima medicine u Beogradu, pri čemu se trudim da im prenesem najnovija znanja i da ih pripremu za rad lekara, ali i za naučnu delatnost. Od pre šest godina održavam i nastavu na Fakultetu zdravstva privatnog univerziteta „Apeiron“ u Banjoj Luci. Tamo sam priredio i dva naučna predavanja o mozgu, koja su imala veliki odjek u javnosti, uključujući i dnevne listove i televiziju. Pre nekoliko godina postao sam i državljanin Republike srpske, te sam dobio i odgovarajuća dokumenta.

Inače, uvek sam živeo pošteno i vrlo skromno, i svima sam nesebično pomagao. Zbog toga imam samo svoje knjige, kompjuter i sintisajzer. Ne posedujem stan, kuću, vikendicu, auto – niti ma kakvu drugu nepokretnu ili pokretnu imovinu. Jednostavno, moja posvećenost nauci i umetnosti bila je nespojiva sa sticanjem materijalnih dobara i s lagodnim životom. Ipak, stekao sam nekoliko najvažnijih stvari: uspeh u svetskoj nauci, značajne radove u umetnosti, i dve lepe i pametne ćerke.

Prof. dr Slobodan Marinković

Monografije

Poglavlja u domaćim knjigama

- Marinković S. Krvni sudovi mozga. U: Akademik Prof. dr Svetomir Ivanović (ed). Cerebrovaskularne bolesti. Crnogorska Akademija nauka i umjetnosti. Podgorica, 2010, p. 17-68.

Domaće knjige

- Marinković S., Milisavljević M, Kostić V. Funkcionalna i topografska neuroanatomija. Naučna knjiga, Beograd, 1989. [Ova knjiga je nagrađena Oktobarskom nagradom grada Beograda].
- Marinković S., Kovačević R, Zdravković Đ, Poleksić L, Milisavljević M. Anatomske presece i MRI mozga. Mikro knjiga, Beograd, 1995.
- Marinković S., Milisavljević M. Neuroanatomija. Nauka, Beograd, 2000.
- Marinković S., Milisavljević M, Antunović V. Arterije mozga i kičmene moždine. Anatomske i kliničke karakteristike. Bit inženjering, Beograd, 2001.
- Marinković S. Anatomija čoveka. Apeiron, Banja Luka, 2014.
- Marinković S., Filipović B, Puškaš L. Anatomija čoveka/Human Anatomy. Mozapublishing, Beograd, 2016.

Poglavlja u stranim knjigama

- Marinković S. The arterial blood supply of the hypothalamus. In: Kobayashi S et al. (ed.). The vascular system of the brain. Ito Co, Tokyo, 2000, p. 26-35.
- Marinković S., Gibo H. The microanatomy of the basilar artery and its branches. In: Kobayashi S et al. (ed.). The vascular system of the brain. Ito Co, Tokyo, 2000, p. 51-59.
- Marinković S., Gibo H. The microsurgical anatomy of the distal segment and branches of the

	<p>posterior cerebral artery, with special reference to the thalamogeniculate arteries. In: Kobayashi S et al. (ed.). The vascular system of the brain. Ito Co, Tokyo, 2000, p. 77-85.</p> <p>Internacionalne knjige</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Marinković S</u>, Schellinger D, Milisavljević M, Antunović V. Sectional MRI anatomy of the human body. A photographic atlas. Thieme, Stuttgart, 2000. [Ova knjiga je dobila <u>nagradu</u> za naučni doprinos Fondacije Karić] • <u>Marinković S</u>, Gibo H, Brigante L, Milisavljević M, Donzelli R. Arteries of the brain and spinal cord. Anatomic features and clinical significance. De Angelis, Avellino, 1997. [Prikaz ove knjige objavljen je u najboljem svetskom neurohirurškom časopisu <u>Neurosurgery</u> 1999;44(3):679-70].
<p>Udžbenici, skripte, nastavni tekstovi Naučni radovi</p>	
	<p>Radovi u časopisima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilić A, Blagotić M, <u>Marinković S</u>. [The right branches of the superior mesenteric artery for the vascularisation of the large bowel]. Folia anat Iug. 1975;4(1):141-6. Serbian. 2. Ilić A, Blagotić M, Draganić V, <u>Marinković S</u>. [A. coli transversa s. A. colica media accessoria]. Folia anat Iug. 1976;5(1):153-8. Serbian. 3. Ilić A, Mrvaljević D, Blagotić M, Đorđević-Čamba V, <u>Marinković S</u>. [Relation between N. Ischiadicus and M. Piriformis]. Acta Orthopaed Iug 1976;7(1):163-8. 4. Ilić A, Blagotić M, <u>Marinković S</u>, Vela A, Tanović G. [On the differences in the origin and relation of the lumbo-sacral trunk and their clinical importance]. Acta Orthopaed Iug 1977;8(1):43-8. Serbian. 5. Bogdanović D, <u>Marinković S</u>, Ilića A. [The anterior communicating

- artery]. Praxis Med. 1977;14(3-4):157-64.
6. Bogdanović D, Ilić A, Marinković S. [Position and interrelationships between the roots of the internal and external carotid artery and their clinical significance]. Med istraž. 1977;10(2):119-24. Serbian.
 7. Bogdanović D, Marinković S, Ilić A. [The median artery of corpus callosum]. Med istraž. 1977;10(1-2):37-40. Serbian.
 8. Marinković S, Bogdanović D, Ilić A. [Heubner's artery]. Med istraž. 1977;10(1-2):41-4. Serbian.
 9. Bogdanović D, Marinković S, Ilić A, Mrvaljević D. Folia anat Iug. 1978;8(1):119-124. Serbian.
 10. Bogdanović D, Marinković S, Malobabić S. [Morphological variations of the posterior part of circle of Willis and their significance]. Folia anat Iug. 1978;7(1):81-8. Serbian.
 11. Bogdanović D, Marinković S, Teofilovski-Parapid G. The callosomarginal artery. Acta Med Iugosl. 1978;32(3):253-60.
 12. Bogdanović D, Marinković S, Ilić A. [Appearance of the interhemispheric segment of the anterior cerebral artery]. Srp Arh Celok Lek. 1978;106(4):367-77. Serbian.
 13. Ilić A, Bogdanović D, Blagotić M, Marinković S. [Peritoneal fixation of the ascending colon]. Srp Arh Celok Lek. 1978 Jun;106(6):623-30. Serbian.
 14. Bogdanović D, Marinković S. The arterial blood supply of the paracentral lobule. Acta Biol Med Exp. 1978;3(1):1-4.
 15. Bogdanović D, Marinković S. Morphologic and topographic characteristics of the basal segment of the anterior cerebral artery. 1978;3(1):5-8.
 16. Marinković S, Bogdanović D. [Junctions between the smooth muscle cells in the wall of the middle cerebral artery]. Med istraž. 1978;11(1):39-42. Serbian.

17. Bogdanović D, Marinković S. [Internal elastic lamina of the middle cerebral artery]. Med istraž. 1978;11(1):43-5.
18. Marinković S, Bogdanović D, Mrvaljević D. [Adventitial nerves of the middle cerebral artery]. Folia anat Iug. 1979;(9/10):83-92. Serbian.
19. Malobabić S, Marinković S, Bacetić D. [Defect of the arterial media of the intracavernous segment of internal carotid artery]. Folia anat Iug. 1979;(9/10):93-7. Serbian.
20. Marinković S, Mrvaljević D, Bogdanović D, Đorđević-Čamba V, Filipović V. [Insular segment ramification of the middle cerebral artery]. Acta Med Medianae. 1979;(7-8):5-12. Serbian.
21. Marinković S, Bogdanović D, Teofilovski G, Nestorović D. [Morphologic characteristics of the smooth muscle cell nuclei of the middle cerebral artery]. Acta med Iug. 1979;33(4):453-8. Serbian.
22. Bogdanović D, Marinković S, Nestorović D. Vasa vasorum of the middle cerebral artery. Acta Biol Med Exp. 1979;4(1):51-3.
23. Marinković S, Bogdanović D, Nestorović D. Arrangement of the smooth muscle cells in the medial coat of the middle cerebral artery. Acta Biol Med Exp. 1979;4(2) :107-9.
24. Marinković S. [Accessory middle cerebral artery]. Med istraž. 1979;12(1-2):63-66.
25. Marinković S, Bogdanović D, Nestorović D, Teofilovski G. [Mast cells in the middle cerebral artery wall]. Acta Med Iugosl. 1979;33(4):381-7. Serbian.
26. Marinković S, Bogdanović D, Teofilovski G, Nestorović D. [Fibroblasts in the adventitial coat of the middle cerebral artery]. Acta Med Iugosl. 1979;33(4):373-9.
27. Marinković S, Ilić A, Mrvaljević D, Blagotić M. [Morphologic characteristics of the basal segment of the middle cerebral artery]. Srp

- Arh Celok Lek. 1979; 107(12):133-40.
28. Marinković S, Bogdanović D. Ultrastructure of the smooth muscle cells of the middle cerebral artery. Praxis Med. 1980;1(1-2):45-51.
 29. Marinković S, Bogdanović D, Mrvaljević, Filipović V, Đorđević-Čamba V. [Morphological variations of the initial part of the anterior choroidal artery]. Acta Med Medianae. 1980;3(1):31-7. Serbian.
 30. Marinković S, Bogdanović D, Mrvaljević D, Filipović V, Đorđević-Čamba V. [Anatomical basis for the Sylvian triangle]. Acta Med Medianae. 1980;2(1):5-13.
 31. Bogdanović D, Marinković S, Vela A. Endothelial cells and the subendothelial region of the middle cerebral artery. Acta Biol Med Exp. 1980;5(1):57-61.
 32. Marinković S. Elastic and collagen fibers in the adventitial coat of the middle cerebral artery. Acta Biol Med Exp. 1980;5(1):83-86.
 33. Marinković S, Ilić A, Blagotić M. [The subarachnoid part of the internal carotid artery]. Srp Arh Celok Lek. 1980 Nov;108(11):1131-8. Serbian.
 34. Marinković S. [Insulo-opercular arteries]. Srp Arh Celok Lek. 1980; 108(12):1263-70. Serbian.
 35. Aleksandrić B, Veljković S, Marinković S, Malobabić S. [Arterial vascularization of the ectopic kidney in the pelvis]. Srp Arh Celok Lek. 1981;109(12):1641-7. Serbian.
 36. Marinković S. [Anastomose in the region of the middle cerebral artery ramification]. Med istraž. 1981;14(1-2):21-24. Serbian.
 37. Teofilovski G, Blagotić M, Vela A, Marinković S, Bogdanović D. Vasa recta of the small intestine. Acta Biol Med Exp. 1982;7(1):83-8.
 38. Marinković S, Malobabić S. [Interthalamic adhesion. Neuroanatomical study (I)]. Srp Arh Celok Lek. 1983;111(4):457-63.

- Serbian.
39. Marinković S. [Duplication of the middle cerebral artery]. *Srp Arh Celok Lek.* 1983;111(5):645-52. Serbian.
 40. Marinkovic SV, Kovacevic MS, Kostic VS. The isolated occlusion of the angular gyri artery. A correlative neurological and anatomical study—case report. *Stroke.* 1984;15(2):366-70.
 41. Teofilovski G, Janošević S, Bogdanović D, Mrvaljević D, Ilića, Marinković S. [Asymmetry of the sulci on the superolateral brain hemisphereside in Cercopithecus]. *Folia anatol Iug.* 1984;14(1):1-7. Serbian.
 42. Malobabić S, Simić S, Marinković S. Significance of the encephalometric parameters of human corpus callosum and medial hemispheric surface. *Anat Anz.* 1985;159(1-5):231-9.
 43. Marinković SV, Kovacević MS, Marinković JM. Perforating branches of the middle cerebral artery. Microsurgical anatomy of their extracerebral segments. *J Neurosurg.* 1985;63(2):1985.
 44. Marinkovic SV, Milisavljevic MM, Kovacevic MS, Stevic ZD. Perforating branches of the middle cerebral artery. Microanatomy and clinical significance of their intracerebral segments. *Stroke.* 1985 Nov-Dec;16(6):1022-9.
 45. Kovacević MS, Jovanović DP, Zidverc JJ, Marinković SV. [“Uncinate crises” in patients with tumors in the frontotemporal region]. *Srp Arh Celok Lek.* 1985; 113(11-12):1043-8. Serbian.
 46. Marinković SV, Vranjes DM, Marinković ZD. [Vestibular disorders in patients with cerebral cortex ischemia]. *Srp Arh Celok Lek.* 1986 Oct;114(10):963-8. Serbian.
 47. Vidaković Z, Marinković S, Marinković Z, Bumbaširević Lj, Šternić N. Hyperphagia and

- behavior disturbance in a patient with craniopharyngioma. *Neurologija*. 1986;35(1-4):17-22.
48. Vidaković Z, Marinković Z, Marinković S, Šternić N, Bumbaširević Lj. Multiple abscesses of the brain. *Neurologija*. 1986;35(1-4):83-91.
49. Kovačević MS, Marinković SV, Jašović A. Acute cerebrovascular infarction: fibrinogen, hematocrit, gaseous and acid-base values in arterial blood. *Neurologija* 1986;35(1-4):57-69.
50. Kovačević MS, Mavra M, Marinković SV. Acute stroke and blood-brain barrier: neuroimmunological analysis of blood and CSF. *Neurologija*. 1986;35(1-4):49-55.
51. Marinković S, Milisavljević M, Kovacević M. Anatomical bases for surgical approach to the initial segment of the anterior cerebral artery. Microanatomy of Heubner's artery and perforating branches of the anterior cerebral artery. *Surg Radiol Anat*. 1986;8(1):7-18.
52. Milisavljević M, Marinković S, Lolić-Draganić V, Kovacević M. Oculomotor, trochlear, and abducens nerves penetrated by cerebral vessels. Microanatomy and possible clinical significance. *Arch Neurol*. 1986 Jan;43(1):58-61.
53. Milisavljević M, Marinković S, Lolić-Draganić V, Djordjević L. Anastomoses in the territory of the posterior cerebral arteries. *Acta anat*. 1986;127(2):221-5.
54. Marinković SV, Milisavljević MM, Kovacević MS. Anastomoses among the thalamoperforating branches of the posterior cerebral artery. *Arch Neurol*. 1986 Aug;43(8):811-4.
55. Marinković S, Milisavljević M, Kovacević M. Interpeduncular perforating branches of the posterior cerebral artery. Microsurgical anatomy of their extracerebral and intracerebral segments. *Surg Neurol*. 1986 Oct;26(4):349-59.

56. Zidverc J, Jovanović D, Kovačević M, Marinković S. [Migraine and acute cerebrovascular insult: the importance of hematocrit and fibrinogen blood value changes]. Med istraž. 1987;20(1-2):33-36. Serbian.
57. Divac I, Marinković S, Mogensen J, Schwerdtfeger W, Regidor J. Vertical ascending connections in the isocortex. Anat Embryol (Berl). 1987;175(4):443-55.
58. Draganić V, Milisavljević M, Marinković S. [Microanatomic study of hippocampal arteries in man]. Srp Arh Celok Lek. 1987;115(1):9-16. Serbian.
59. Divac I, Mogensen J, Marinković S, Mårtensson R. On the projections from the neostriatum to the cerebral cortex: the "displaced" neurons. Neuroscience. 1987; 21(1):197-205.
60. Marinković SV, Milisavljević MM, Lolić-Draganić V, Kovacević MS. Distribution of the occipital branches of the posterior cerebral artery. Correlation with occipital lobe infarcts. Stroke. 1987 Jul-Aug;18(4):728-32.
61. Kovacević MS, Pasić S, Marinković SV, Tarabar K, Milisavljević MM. [Reversible ischemic neurologic deficit in a patient with a giant aneurysm of the basilar artery]. Srp Arh Celok Lek. 1988;116(2):175-81. Serbian.
62. Marinković S, Stanković G, Đorđević Z, Puškaš L, Pavić A. [Microanatomical relations between the Sylvius canal and periaqueductal grey mass of the humans]. Acta Med Medianae 1988;4(1):43-9. Serbian.
63. Milisavljević M, Marinković S, Marinković Z, Malobabić S. Anatomic basis for surgical approach to the distal segment of the posterior cerebral artery. Surg Radiol Anat. 1988;10:259-66.
64. Marinković S, Marinković Z, Filipović B. The oculomotor nuclear complex in humans. Microanatomy and clinical significance.

- Neurologija. 1989;38(2):135-46.
65. Marinković S, Kovacević M, Milisavljević M. Hypoplasia of the proximal segment of the anterior cerebral artery. Anat Anz. 1989;168(2):145-54.
 66. Milisavljević M, Draganić V, Marinković R, Drinčević D, Puškaš L, Marinković S. [Microanatomical characteristics of the collicular artery and the vascularization of the superior colliculi]. Med istraž. 1989;22(1-2):23-6. Serbian.
 67. Marinković S, Đorđević Z, Puškaš L, Ilić A, Pavić A. [Mesencephalic nucleus of the human trigeminal nerve]. Acta Med Medianae 1989;7-8(1):5-13.
 68. Marinković SV, Milisavljević MM, Marinković ZD. Microanatomy and possible clinical significance of anastomoses among hypothalamic arteries. Stroke. 1989;20(10):1341-52.
 69. Marinković S, Đorđević Z, Puškaš L, Milisavljević M, Stanković G. [The nucleus of the trochlear human nerve]. Acta Med Medianae. 1990;3(1):79-87. Serbian.
 70. Marinković S. Morphological characteristics of the A10 catecholaminergic group of neurons in the human midbrain. Anat Anz. 1990;171(2):115-24.
 71. Marinković SV, Milisavljević MM, Marinković ZD. The perforating branches of the internal carotid artery: the microsurgical anatomy of their extracerebral segments. Neurosurgery. 1990;26(3):472-8; discussion 478-9.
 72. Marinković S, Milisavljević M, Marinković Z. Anastomoses among the perforating arteries of the brain. Microanatomy and clinical significance. Neurologija. 1990;39(2):107-14.
 73. Marinković Z, Kostić V, Čoviković-Šternić N, Marinković S. [Pain in Parkinson's disease]. Srp Arh Celok Lek. 1990;118(5):459-62. Serbian.
 74. Marinković S, Milisavljević M,

- Marinković Z. Branches of the anterior communicating artery. Microsurgical anatomy. Acta Neurochir (Wien). 1990;106(1-2):78-85.
75. Marinković SV, Milisavljević MM, Vučković VD. Microvascular anatomy of the uncus and the parahippocampal gyrus. Neurosurgery. 1991;29(6):805-14.
76. Marinković S, Milisavljević M, Puškaš L. Microvascular anatomy of the hippocampal formation. Surg Neurol 1992;37:339-49.
77. Marinković S. The microanatomical variations of the uncal, parahippocampal, and hippocampal arteries. Neurosurgeons. 1993;12:86-91.
78. Marinković SV, Gibo H, Stimec B. The neurovascular relationships and the blood supply of the abducent nerve: surgical anatomy of its cisternal segment. Neurosurgery. 1994 Jun;34(6):1017-26; discussion 1026.
79. Marinković S, Gibo H, Erdem A. Huge uncal branch of the anterior choroidal artery. Neurol Med Chir (Tokyo). 1994 Jul;34(7):423-8.
80. Marinković S, Gibo H. The neurovascular relationships and the blood supply of the oculomotor nerve: the microsurgical anatomy of its cisternal segment. Surg Neurol. 1994;42(6):505-16.
81. Marinković SV, Gibo H. The blood supply of the trigeminal nerve root, with special reference to the trigeminocerebellar artery. Neurosurgery. 1995;37(2):309-17.
82. Marinković S, Kovacević M, Gibo H, Milisavljević M, Bumbasirević L. The anatomical basis for the cerebellar infarcts. Surg Neurol 1995;44:450-61.
83. Marinković S, Gibo H, Zelić O, Nikodijević I. The neurovascular relationships and the blood supply of the trochlear nerve: surgical anatomy of its cisternal segment. Neurosurgery. 1996;38(1):161-9.

84. Marinković S, Gibo H, Nikodijević I. Trigemino-cerebellar artery–anatomy and possible clinical significance. *Neurol Med Chir (Tokyo)*. 1996 Apr;36(4):215-9.
85. Marinković S, Gibo H, Milisavljević M. The surgical anatomy of the relationships between the perforating and the leptomeningeal arteries. *Neurosurgery*. 1996; 39(1):72-83.
86. Borota L, Marinković S, Bajic R, Kovacevic M. Intracranial aneurysms associated with moyamoya disease. *Neurol Med Chir (Tokyo)*. 1996;36(12):860-4.
87. Gibo H, Marinković S, Nikodijević I, Stimec B, Erden A. The blood supply of the hypoglossal nerve: the microsurgical anatomy of its cisternal segment. *Surg Neurol*. 1997;48(1):85-91.
88. Borota L, Marinković S, Bajic R, Prstojević B, Kovacevic M. Moyamoya disease in Yugoslavia: angiographic study. *Neurol Med Chir (Tokyo)*. 1997;37(7):512-23; discussion 523-4.
89. Borota L, Bajic R, Marinković S, Maksimovic R, Markovic Z, Kovacevic M. The main epidemiological, clinical and morphological features of moyamoya disease in Yugoslavia. *Clin Neurol Neurosurg*. 1997;99 Suppl 2:S49-53.
90. Marinković S, Gibo H, Nikodijević I. Anastomoses among the perforating arteries. *Surg Cereb Stroke (Jpn)*. 1997;25(2):339-43.
91. Donzelli R, Marinković S, Brigante L, Nikodijević I, Maiuri F, de Divitiis O. The oculomotor nuclear complex in humans. Microanatomy and clinical significance. *Surg Radiol Anat*. 1998;20(1):7-12.
92. Marinković S, Gibo H, Brigante L, Nikodijević I, Petrović P. The surgical anatomy of the perforating branches of the anterior choroidal artery. *Surg Neurol*. 1999; 52(1):30-6.

93. Marinkovic S, Gibo H, Milisavljevic M, Cetkovic M. Anatomic and clinical correlations of the lenticulostriate arteries. *Clin Anat.* 2001;14(3):190-5.
94. Gibo H, Marinkovic S, Brigante L. The microsurgical anatomy of the premamillary artery. *J Clin Neurosci.* 2001;8(3):256-60.
95. Marinkovic S, Gibo H, Vucevic R, Petrovic P. Anatomy of the cavernous sinus region. *J Clin Neurosci.* 2001;8 Suppl 1:78-81.
96. Racić D, Kovacević MS, Marinković S, Djajić V, Kovacević IM, Vujković Z, Vručinić Z. [Risk of rupture and outcome of unruptured intracranial aneurysms]. *Srp Arh Celok Lek.* 2002;130(3-4):115-20. Review. Serbian.
97. Milisavljevic M, Marinkovic S, Cetkovic M, Jancic-Stefanovic J, Stefanovic D. Blood supply of the trigeminal ganglion and nerve root. *Internat Congr Series.* 2003;1240:1101-6.
98. Marinković S, Milisavljević M, Gibo H, Maliković A, Djulejić V. Microsurgical anatomy of the perforating branches of the vertebral artery. *Surg Neurol.* 2004;61(2):190-7; discussion 197.
99. Marinković S, Gibo H, Filipović B, Djulejić V, Pišćević I. Microanatomy of the subependymal arteries of the lateral ventricle. *Surg Neurol.* 2005;63(5):451-8; discussion 458.
100. Marinković S, Gibo H, Milisavljević M, Djulejić V, Jovanović VT. Microanatomy of the intrachoroidal vasculature of the lateral ventricle. *Neurosurgery.* 2005;57(1 Suppl):22-36; discussion 22-36.
101. Marinković S, Todorović V, Gibo H, Budeč M, Drndarević N, Pešić D, Joković M, Četković M. The trigeminal vasculature pathology in patients with neuralgia. *Headache.* 2007 Oct;47(9):1334-9.
102. Marinković S, Gibo H,

- Todorović V, Antić B, Kovačević D, Milisavljević M, Četković M. Ultrastructure and immunohistochemistry of the trigeminal peripheral myelinated axons in patients with neuralgia. *Clin Neurol Neurosurg.* 2009;111(10):795-800.
103. Prokić B, Todorović V, Drndarević N, Vignjević S, Đikić D, Nikolić I, Marinković S, Slavik E. Idiopathic and secondary acquired megacolon in dogs is associated with diminished vasoactive intestinal polypeptide innervation of the affected colon. *Acta Veter (Beograd).* 2009;59(1):53-68.
104. Marinković S, Četković M, Gibo H, Todorović V, Jančić J, Milisavljević M. Immunohistochemistry of displaced sensory neurons in the trigeminal nerve root. *Cells Tissues Organs.* 2010;191(4):326-35.
105. Filipovic BR, Djurovic B, Marinkovic S, Stijak L, Arsić M, Nikolić V, Starčević A, Radonjić V. Volume changes of corpus striatum, thalamus, hippocampus and lateral ventricles in posttraumatic stress disorder (PTSD) patients suffering from headaches and without therapy. *Cent Eur Neurosurg.* 2011;72(3):133-7.
106. Marinković S, Stošić-Opinčal T, Štrbac M, Tomić I, Tomić O, Djordjević D. Neuroradiology and art: a review and personal contribution. *Tohoku J Exp Med.* 2010;222(4):297-302. Review.
107. Četković M, Antunović V, Marinković S, Todorović V, Vitošević Z, Milisavljević M. Vasculature and neurovascular relationships of the trigeminal nerve root. *Acta Neurochir (Wien).* 2011 May;153(5):1051-7; discussion 1057.
108. Marinković S, Stanković P, Štrbac M, Tomić I, Četković M. Cochlea and other spiral forms in nature and art. *Am J Otolaryngol.*

- 2012;33(1):80-7.
109. Radak D, Tanaskovic S, Marinkovic S, Antonic Z, Kolar J. Internal jugular vein duplication: a further truncular malformation in a patient with multiple sclerosis. *Phlebology*. 2012;27(4):194-6.
 110. Djulejić V, Marinković S, Maliković S, Jovanović I, Djordjević D, Četković M, Todorović V, Milisavljević M. Morphometric analysis, region of supply and microanatomy of the lenticulostriate arteries and their clinical significance. *J Clin Neurosci* 2012;19:1416-1421.
 111. Marinković S, Stošić-Opinčal T, Tomić O. Radiology and fine art. *Am J Radiol AJR Am J Roentgenol* 2012;199:1-3.
 112. Marinković S, Todorović V, Drndarević N, Puškaš L, Lazić D, Bojić V, Milić I. Structure and immunohistochemistry of the human lenticulostriate arteries. *Folia Morfol* 2013;72:210-6.
 113. Vučurević G, Marinković S, Puškaš L, Kovačević I, Tanasković S, Radak D, Ilić A. Anatomy and radiology of the variations of aortic arch branches in 1,266 patients. *Folia Morphol* 2013 72):113-22.
 114. Marinković S, Lazić D, Kanjuh V, Valjarević S, Tomić I, Aksić M, Starčević A. Heart in anatomy history, radiology, anthropology and art. *Folia Morphol* 2014 May;73:103-112.
 115. Mugikura S, Kikuchi H, Fujii T, Murata T, Takase K, Mori E, Marinković S, Takahashi S. MR imaging of subcallosal artery infarct causing amnesia after surgery for anterior communicating artery aneurysm. *Am J Neuroradiol*. 2014;35:2293-301.
 116. Lazić D, Marinković S, Tomić I, Mitrović D, Starčević A, Milić I, Grujičić M, Marković B. Brain and art: illustrations of the cerebral convolutions. *A*

- review. Folia Morphol 2014;73:247-258.
117. Dožić A, Cetković M, Marinković S, Mitrović D, Grujičić M, Mićović M, Milisavljević M. Vascularisation of the geniculate ganglion. Folia Morphol 2014;73:414-421.
118. Marinković S, Valjarević S, Milić I, Tomić I. The Auricle in Anatomy, Evolution, Anthropology and Art. J Otol Rhinol 2014;3:2-9.
119. Djulejić V, Marinković S, Milić V, Georgievski B, Rašić M, Aksić M, Puškaš L. Common features of the cerebral perforating arteries and their clinical significance. Acta Neurochir 2015;157(8):1393.
120. Marinković S, Pejić S, Tomić O. Nature, life and mind. An essay on the essence. Folia Morphol. 2015;74:273–282.
121. Milić, M. Samardžić, I. Djorić, G. Tasić, V. Djulejić, S. Marinković. Craniovertebral anomalies associated with pituitary gland duplication. Folia Morphol, 2015;74(4):524–531.
122. Marinković S, Kovačević V, Kapor S and Tomić I. Multislice CT study of the craniovertebral osseous anomalies. J Comput Eng Inf Technol, 2016;S1-S4.
123. Marinković S. The scientific and clinical mind. Editorial. Int J Case Rep Images 2017;8:1-2.
124. Marinković S, Arandjelović N, Lević E, Tomić I. COVID19-pandemics: The two sides of the same coin. Anthropology 2021; 5(1): 1022.
125. Đukić B, Marinković S, Blagojević M, et al. Medullary branches of the vertebral artery: microsurgical anatomy and clinical significance. Acta Neurochir 2023. <https://doi.org/10.1007/s00701-023-05613-7>.
126. Djulejić V, Tomić I, Valjarević S, Marinković S, Marinković L, Boljanović J.

The External Aesthetics of the Human Body with Anthropologic, Anatomic, Mythological, Artistic, and Neuroscientific Significance. *Austin Anthropol.* 2023;7(1):1.

Slobodan Marinković,



Professor of Neuroanatomy and Gross Anatomy